

ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНИЙ ЧИННИК ЯК ОСНОВНА СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ УКРАЇНИ.

Економічне зростання посідає особливе місце серед проблем, які перебувають у центрі уваги майже кожної верстви населення, економістів та політиків будь-якої країни, оскільки збільшення обсягу продукції в розрахунку на душу населення означає підвищення рівня життя. Економіка, що зростає, спроможна повніше задовольняти потреби людей і ефективніше розв'язувати соціально-економічні проблеми.

Останнім часом спостерігається зростання основних макроекономічних показників, зокрема реального ВВП. Так, у 2006 році приріст ВВП становив 7%, за січень-квітень 2007 року цей показник досяг рівня 8%. Згідно Прогнозу Міністерства економічного і соціального розвитку України на 2007 рік очікується отримати наступні результати: реальний ВВП становитиме не менше 6,5%; реальне зростання основного капіталу – 11,9%; реальне зростання заробітної плати – 7,9%. Окрім того, буде збережено помірні темпи інфляції до 7,5% та забезпечено стабільність гривні.

Крім показника реального ВВП, є ряд інших, якими визначається економічне зростання: реальний ВВП на душу населення, продуктивність праці, темпи вкладення інвестицій в основний капітал тощо. Результати досліджень динаміки вищенаведених показників дають підстави стверджувати, що, починаючи з 2000 року, в українській економіці спостерігається поживлення. На думку багатьох дослідників, сформований у 2000-2006 роках потенціал економічного зростання має подвійну основу. У 2000-2002 роках головними факторами економічного поживлення були екстенсивні чинники – нарощування економіки за рахунок завантаження вільних виробничих

потужностей, погашення боргів із заробітної плати та пенсій тощо. Однак після того, як ці фактори себе вичерпали, економічне зростання набуло на початку 2003 року іншої природи. Науковці засвідчують становлення нової якості зростання, пов'язаної з розширенням внутрішнього ринку і початком інтенсивного оновлення основних виробничих фондів, відчутним зростанням інвестиційного попиту.

Сьогодні завдання економічної політики держави полягає в тому, щоб забезпечити стабільно високі темпи зростання на більш віддалену перспективу. Із світового досвіду відомо, що досягнення щорічних темпів зростання ВВП на 6-7% і забезпечення на цій основі відчутного підвищення рівня життя народу є цілком реальним, але воно можливе на основі структурно-інноваційної моделі економічного зростання, інтенсивного технічного та технологічного оновлення виробництва. Виконання цих завдань вимагає відповідного інвестиційного забезпечення. Інвестиції у поєднанні з інноваціями мають давати позитивний ефект – збільшувати кількість робочих місць і обсяг продукції, знижувати вартість одиниці продукції й поліпшувати її якість, підвищувати рентабельність виробництва, поліпшувати умови праці та збільшувати її продуктивність. Але інвестиційні ресурси України виснажені і не забезпечують ефективного розширеного відтворення. Із загального обсягу капітальних вкладень, спрямованих на розвиток промисловості України у 2005 році, лише 16% пішло на фінансування інноваційних науково-технічних проектів. На відміну від розвинених країн, де 85-90% приросту ВВП припадає на виробництво наукоємної продукції, українська економіка розвивається без значного використання результатів наукових досліджень. В останні роки впровадження інновацій здійснювало близько 14% підприємств, а обсяг інноваційної продукції знаходився на рівні лише 5% від загального обсягу промислового виробництва.

Все це є наслідком ряду проблем, а саме: спад виробництва у наукоємних галузях, зношеність основних фондів, нестача коштів на ноу-хау та наукові

розробки, відсутність державних податкових стимулів для використання прибутку підприємств на інновації, старіння й відтік із країни фахівців тощо.

Фахівці стверджують, що наукоємність ВВП має бути доведена до 3,5 - 4% (в тому числі за рахунок видатків бюджету до 1,8-2%), частка інноваційного фактору в прирості ВВП – до 50%, кількість підприємств, що впроваджують інновації, - до 50% від їх загальної кількості. Тільки на такій основі може бути кардинально підвищено темпи приросту ВВП, створено мільйони високотехнологічних робочих місць і закладено реальні передумови для виходу на європейські стандарти функціонування економіки і рівня життя народу. Для цього необхідно: сформувати ефективну державну інноваційну політику, привести структуру органів державного управління у відповідність до вимог інноваційної моделі розвитку економіки, розробити комплекс першочергових заходів для збереження життєздатності науково-технічного потенціалу країни, що залишився, як єдиної можливості інноваційного розвитку національної економіки.

Таким чином, як основа стратегії стійкого економічного і соціального розвитку країни завдання зростання національного валового продукту і досягнення світових стандартів життя українців може бути реалізовано лише в результаті перегляду існуючих уявлень про шляхи розвитку національної економіки. Основою стратегічного курсу, його базовим принципом має стати реалізація державної політики, спрямованої на запровадження інноваційної моделі структурної перебудови та зростання економіки та утвердження України як високотехнологічної держави.